

פארקים לאומיים בארצות הברית

ברייס | זאיון | קפיטול ריף | גרנד קניון

נטע דגני | שרון גולדמן

"אלפי אנשים עייפים, טרודים ומתורבתים יתר על המידה מתחילים להבין שהליכה להרים היא כמו הליכה הביתה, שקיומו של הטבע הפראי הוא כורח וששמוורות הטבע נחוצות לא רק כמקור לעץ כחומר גלם או כמקור למים להשקיה, אלא כמעיינות של חיים. שמרו את הטבע קרוב ללבכם, מפעם לפעם עזבו הכול וטפסו על הר או בלו שבוע ביער, נקו את נפשותיכם". פעיל שמירת הטבע ג'ון מיור

פארקים לאומיים בארצות הברית ברייס | זאיון | קפיטול ריף | גרנד קניון סדרת זום-אין כרך 1

כתיבה: נטע דגני, שרון לוינסקי גולדמן
עיצוב גרפי: נאווה מוסקו
עריכת לשון: רותי מגידס
מהדורה ראשונה, תשע"ו
שטיינהררט שרב מוציאים לאור בע"מ

© כל הזכויות שמורות לנטע דגני

National Parks in the USA
Bryce | Zion | Capitol Reef | Grand Canyon
1st Edition, 2016
Hebrew Edition Published by Steinhart Sharav Publishers Ltd

© Neta Degany

שער קדמי: נוף שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון, צילום: Galyna Andrushko|Dreamstime.com

כל הזכויות שמורות לנטע דגני. אין לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, להציג, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק מהחומר שבספר זה ללא רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות. אף שהמחברת ספקי תוכן אחרים והמו"ל נהגו בהקפדה סבירה בהכנת ספר זה, אין הם ערבים לנכונותו או לשלמותו של המידע בספר ואין הם מקבלים על עצמם, במידת האפשר, כל חבות הנובעת מהשימוש בו.

קרדיט צלמים:

כל התמונות צולמו על ידי נטע ועשהאל דגני למעט התמונות הבאות:
15 למטה, 30 למטה, 31, 32-33, 73 למטה, 74 למטה - נאווה ויגאל מוסקו; 30 באמצע, 56 למטה, 72, 75 למטה - אמנון חיזי;
46, 49 למעלה, 66 למטה, 103 - שרון ורן גולדמן
3 Top D Dibrova, 2nd D BJulien03, 3rd D MarkSmith, Bottom D DaveBredeson, 6 I StacieAndrea,
14 I Jenifoto, 15 Top D Bollieboo, 22 D ProchassonFrederic, 36 I Nstanev, 37 Bottom D LukaszKielas,
43 I Gelyngfjell, 48 D Snehitdesign, 51 D SharonDay, 52 Top D Stasvolik, Bottom D RonaldAdcock,
56 Top D DeanPennala, 57 D Ricklaverty, 58 D Mikekarcher, 65 D ProchassonFrederic, 66 Top D GlennNagel,
68 Top D GuoqiangXue, Bottom D RinusBaak, 70 D PaulLemke, 71 Top I SashaBuzko, 73 Top I Tonda, 74
Top I Jenifoto, 75 Top I AdventurePhoto, 77 I PaigeFalk, 84 Top D OleksandrBuzko, Bottom I PapaBear, 85 D
GinoRigucci, 92 Right I Tonda, Left D BurtAyers, 93 Right D AntonFoltin, Left D ScottGriessel, 94 D Jabiru, 95
I EricFollz, 96-97 D Photoquest, 102 Top I PapaBear, 105 D Geotrac, 106 I Spondylolithesis, 107 Top D Dibrova,
Bottom I mit4711
D - www.dreamstime.com, I - www.istockphoto.com

ליצירת קשר עם המחברות, לעדכונים, לפרוור מסלולים ולייעוץ אישי: www.maslulim-america.com

פארק לאומי הוא המונח השגור בקרב ישראלים לשמורות טבע לאומיות בארצות הברית. יחד עם זאת, בעמודי הספר השתמשנו במונח שמורת טבע לאומית כחלופה העברית לפארק לאומי.

שמורת הטבע הלאומית ברייס

מיקום: מערב מדינת יוטה
מתי? כל השנה (עדיף: מאי-אוקטובר)
ראו עמודים 14-35

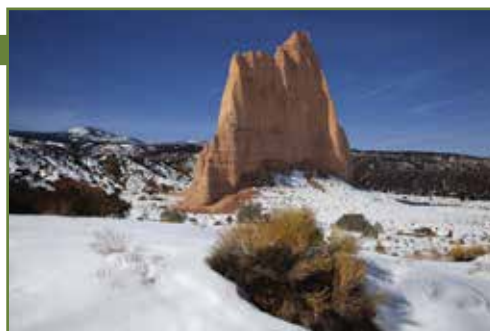
שמורת הטבע הלאומית זאיון

מיקום: מערב מדינת יוטה
מתי? כל השנה (עדיף לא: דצמבר-פברואר)
ראו עמודים 36-57

שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף

מיקום: מרכז מדינת יוטה
מתי? כל השנה (עדיף לא: דצמבר-פברואר)
ראו עמודים 58-75

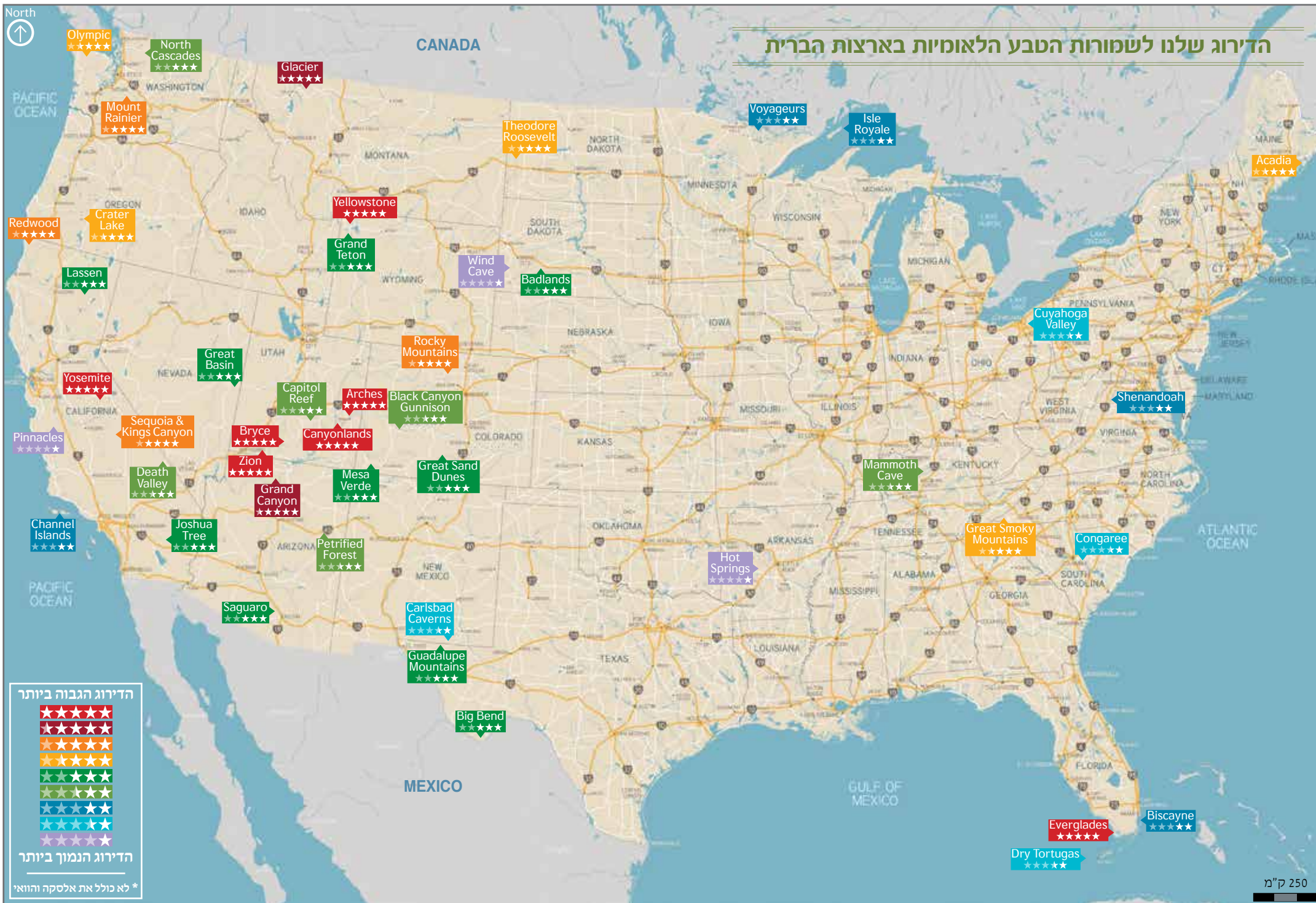
שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון

מיקום: צפון מדינת אריזונה
מתי? במצוק הצפוני מאי-אוקטובר.
במצוק הדרומי כל השנה (עדיף לא:
דצמבר-פברואר)
ראו עמודים 76-109

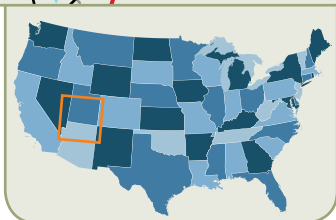
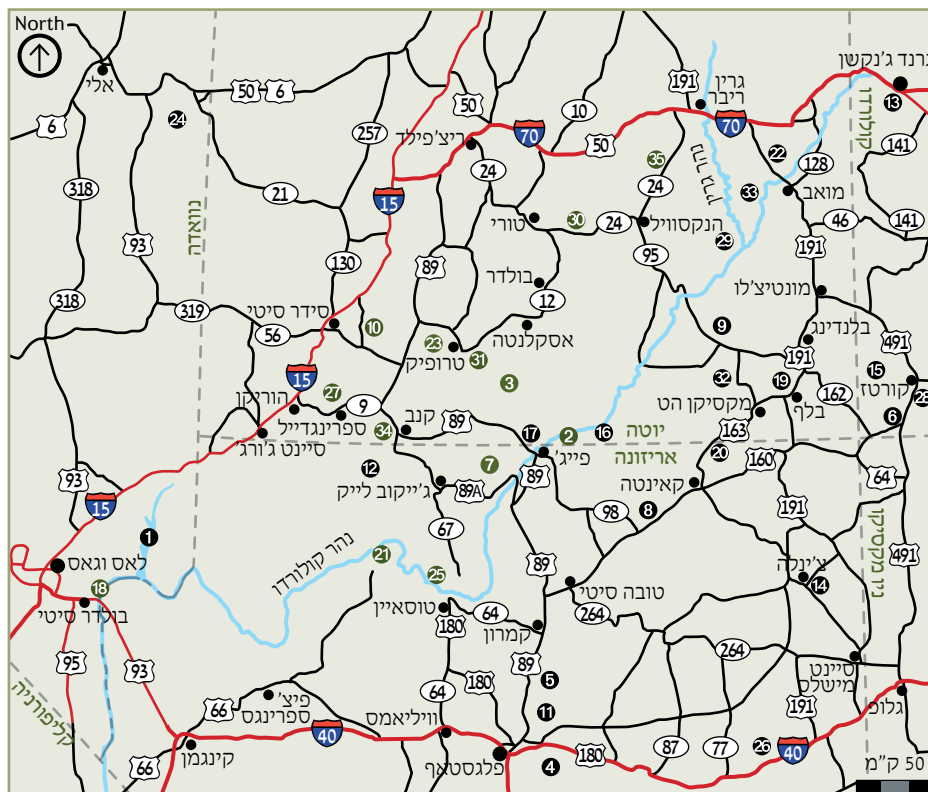

הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות בארצות הברית

מפת התמצאות

1. אגם מיד (Lake Mead)
2. אגם פאוול (Lake Powell)
3. המונומנט הלאומי אסקלנטה (Grand Staircase-Escalante National Monument)
4. המונומנט הלאומי וולנט קניון (Walnut Canyon National Monument)
5. המונומנט הלאומי וופטקי (Wupatki National Monument)
6. המונומנט הלאומי יוקה האוס (Yucca House National Monument)
7. המונומנט הלאומי 'מצוקי רומיליון' (Vermillion Cliffs National Monument)
8. המונומנט הלאומי נוואחו (Navajo National Monument)
9. המונומנט הלאומי סנטר ברידג'ס (Natural Bridges National Monument)
10. המונומנט הלאומי סידר בריקס (Cedar Breaks National Monument)
11. המונומנט הלאומי סנטר קריטר (Sunset Crater Volcano National Monument)
12. המונומנט הלאומי פייפ ספרינג (Pipe Spring National Monument)
13. המונומנט הלאומי קולורדו (Colorado National Monument)
14. המונומנט הלאומי קניון די צ'לי (Canyon de Chelly National Monument)
15. המונומנט הלאומי 'קניוני הקדומים' (Canyons of the Ancients National Monument)
16. המונומנט הלאומי רינבו ברידג' (Rainbow Bridge National Monument)
17. סכר גלן (Glen Dam)
18. סכר הובר (Hoover Dam)
19. 'עמק האלים' (Valley of the Gods)
20. 'עמק המונומנט' (Monument Valley)
21. קניון הוואסו (Havas Canyon)
22. שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס (Arches National Park)
23. שמורת הטבע הלאומית ברייס (Bryce National Park)
24. שמורת הטבע הלאומית גרייט ביסין (Great Basin National Park)
25. שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון (Grand Canyon National Park)
26. שמורת הטבע הלאומית 'היער המאובן' (Petrified Forest National Park)
27. שמורת הטבע הלאומית זאיון (Zion National Park)
28. שמורת הטבע הלאומית מזה ודה (Mesa Verde National Park)
29. שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס (Canyonlands National Park)
30. שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף (Capitol Reef National Park)
31. שמורת המדינה אגן קודאכרום (Kodachrome Basin State Park)
32. שמורת המדינה גוסנקס (Gooseheads State Park)
33. שמורת המדינה דד הורס פוינט (Dead Horse Point State Park)
34. שמורת המדינה 'הדיונות הוורודות' (Coral Pink Sand Dunes State Park)
35. שמורת המדינה 'עמק גובלין' (Goblin Valley State Park)

בירוק: אתרים המוזכרים בספר זה

תוכן עניינים

הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות	4	שמורות נוספות בקרבת זאיון	56
מפת התמצאות	7	המונומנט הלאומי סידר ברייקס	56
דברים שחשוב לדעת	8	שמורת המדינה 'הדיונות הוורודות'	56

שמורת הטבע הלאומית ברייס	14	שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף	58
מפת שמורת הטבע הלאומית ברייס (צפון)	16	מפת שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף	60
מפת שמורת הטבע הלאומית ברייס (דרום)	17	מסלולי הליכה מומלצים בשמורת קפיטול ריף	62
כיצד נוצר הנוף המיוחד של שמורת ברייס?	18	תיאור מסלול נסיעה בשמורת קפיטול ריף	66
מסלולי הליכה מומלצים בשמורת ברייס	20	פעילויות נוספות בשמורת קפיטול ריף	68
תיאור מסלול נסיעה בשמורת ברייס	24	שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף מידע שימושי	70
שמורת הטבע הלאומית ברייס מידע שימושי	26	מתי?	70
איך מגיעים?	26	איך מגיעים?	70
איך מגיעים?	27	כמה זמן?	71
פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	27	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	71
מלונות	28	מלונות	72
חניוני לילה	29	חניוני לילה	73
שמורות נוספות בקרבת ברייס	32	שמורות נוספות ודרכי נוח בקרבת קפיטול ריף	74
שמורת המדינה אגן קודאכרום	32	דרך הנוף מספר 12	74
המונומנט הלאומי גרנד סטרייקס אסקלנטה	34	שמורת המדינה 'עמק גובלין'	75

שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון	76
מפת שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון	78
מצוק צפוני ומצוק דרומי	81
מסלולי הליכה מומלצים במצוק הדרומי	82
מסלולי הליכה מומלצים במצוק הצפוני	86
נקודות תצפית במצוק הדרומי	88
נקודות תצפית במצוק הצפוני	89
מפת נקודות תצפית וקווי אוטובוס במצוק הדרומי	90
מפת נקודות תצפית במצוק הצפוני ובמרח	
המצוק הדרומי	91
פעילויות נוספות בשמורת גרנד קניון	92
הסכרים לאורך נהר קולורדו	97
שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון מידע שימושי	98
מתי?	98
איך מגיעים?	99
כמה זמן?	99
פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	100
מלונות	101
חניוני לילה	103
שמורות ואתרים נוספים בקרבת גרנד קניון	106
אגם פאוול והעיירה פייג'	106
קניון אנטילופ	107
וייב	107
קניון הוואסו	108

שמורת הטבע הלאומית זאיון	36
מפת שמורת הטבע הלאומית זאיון	38
מסלולי הליכה מומלצים בקניון זאיון ובמרח זאיון	40
מסלולי הליכה מומלצים בקולוב	44
תיאור מסלול נסיעה ב'דרך הנוף של קניון זאיון'	46
פעילויות נוספות בשמורת זאיון	48
שמורת הטבע הלאומית זאיון מידע שימושי	50
מתי?	50
איך מגיעים?	51
כמה זמן?	51
פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	52
מלונות	53
חניוני לילה	54

בתמונה: הצריחים הצבעוניים של שמורת ברייס.

דברים שחשוב לדעת

שמורות טבע לאומיות - כללי

מחיר מינוי משפחתי שנתי לשמורות הטבע הלאומיות (National Parks) בארה"ב הוא \$80. מחיר כניסה לכל שמורה בנפרד הוא עד \$30 למשפחה לשבוע - המחיר המדויק משתנה משמורה לשמורה. יש שמורות שהכניסה אליהן אינה כרוכה בתשלום. המינוי תקף לשנה ומאפשר כניסה חופשית לשמורות טבע לאומיות ולמונומנטים לאומיים (National Monuments), אך לא לשמורות מדינה (State Parks).

שמורות טבע לאומיות פתוחות בדרך כלל 24 שעות ביממה 365 ימים בשנה. לעומתן, שמורות מדינה בדרך כלל סגורות בלילה. לעתים ניתן להיכנס לשמורת מדינה גם כשהיא סגורה (שער הכניסה נותר פתוח) ולעתים שער הכניסה נסגר. אם הזמנתם מקום בחניון לילה בשמורת מדינה, קראו את האותיות הקטנות באישור ההזמנה (לעתים מופיע באישור קוד כניסה לשער הכניסה ולעתים מצוין שאם מגיעים מאוחר יש להתקשר לבקש קוד).

עם ההגעה לשמורת טבע לאומית כדאי להיכנס למרכז המבקרים שבה ולקבל מפות, עלונים ומידע עדכני. מומלץ לברר פרטים על סיורים, פעילויות והרצאות ערב בחניוני הלילה ובמלונות השמורה, הניתנים על ידי הרינג'רים (פקחי השמורות). אלו בדרך כלל פעילויות נחמדות ביותר.

אם ברצונכם להישאר בשטח של שמורת טבע לאומית במשך הלילה ולא בחניון לילה מהסוג שאפשר להגיע אליו עם הרכב, יש לקבל לכן בדרך כלל היתר מיוחד.

בחג ההודיה (יום ה' האחרון בחודש נובמבר) ובחג המולד (25.12) רבים ממרכזי המבקרים של שמורות טבע לאומיות נסגרים לקהל.

במרכזי מבקרים רבים יש תצוגות וסרטים על אודות האזור שבו הם שוכנים, וכן חנות ספרים ומזכרות. כמעט בכל מרכז מבקרים יש עמדה של פקח שמורה שתפקידו לענות על שאלותיכם, לסייע לכם לבנות מסלול טיול בשמורה, לצייד אתכם במפה מפורטת של מסלולי ההליכה בשמורה ולמסור לכם מידע מעודכן על מזג האוויר ועל מצבם של כבישי השמורה.

וילג' (Village), הקיים בחלק משמורות הטבע הלאומיות, הוא מרכז לוגיסטי הכולל חלק מן השירותים הבאים: מרכז מבקרים, חנות, מסעדה, תחנת דלק, חניון לילה, מלון וכדומה.

לא כדאי להסתמך על GPS בעת ניווט בתוך השמורות; ברבות משמורות הטבע הלאומיות אין קליטה סלולרית; ברוב מרכזי המבקרים בשמורות יש חיבור לאינטרנט אלחוטי.

לפני שנכנסים לשמורת טבע לאומית כלשהי כדאי למלא דלק ולרכוש מצרכי מזון ומים. המחירים בשמורות גבוהים, ולעתים אין בשטח תחנות דלק, חנויות ומקומות למילוי מים.

מסלולי הלילה

לכל מסלול הלילה מוצמד דירוג על פי כוכבים המתארים את יופיו (מכוכב אחד ועד חמישה כוכבים). תיאור המסלול כולל מידע על אורכו, משכו, רמת הקושי שלו, התאמתו לילדים, עבירותו לעגלות ולכיסאות גלגלים ועוד. זמן ההליכה המצוין במסלולי ההליכה מתייחס לקצב הליכה ממוצע וכולל גם זמן לעצירות קצרות.

בשמורות הטבע של ארה"ב אמנם אין סימון שבילים בצבעים כמו בארץ, אך השבילים מסומנים בבירור על ידי שלטים. בדרך כלל אין צורך במפות למעט אלה המחולקות במרכזי המבקרים.

המונח 'תוספת גובה' במסלולי ההליכה מתייחס לסך העלויות במסלול. למשל, תוספת הגובה של מסלול המתחיל בגובה 1,000 מ' ומעפיל בעלייה ללא ירידות בדרך לגובה 2,000 מ' תהיה 1,000 מ'; תוספת הגובה של מסלול המתחיל בגובה 1,000 מ', יורד לגובה 0 מ', ועולה לגובה 2,000 מ', תהיה 2,000 מ'; כאשר הנתון של 'תוספת הגובה' בספר זה שלילי, אזי המסלול הוא ברובו בירידה (אם כי תיתכנה בו מעט עליות קצרות לאורך הדרך), ובמקרה זה המונח מתייחס להפרש גובה שבין נקודת ההתחלה לנקודת הסיום.

חניוני לילה, אוהל וקרוואן

מחירי לינה בחניוני לילה בספר מצוינים בסימן \$, לפי הפירוט הבא: \$ - עד \$30 ללילה, \$ - \$30-50 ללילה, \$\$\$ - מעל \$50 ללילה.

לכל חניון לילה מוצמד דירוג על פי כוכבים המתארים את יופיו של החניון וסביבתו (מכוכב אחד ועד חמישה כוכבים). הדירוג אינו מתייחס לאיכות השירותים הניתנים בחניון.

חניוני הלילה הציבוריים של שמורות הטבע הלאומיות, של היערות הלאומיים (National Forests) ושל שמורות המדינה הם בדרך כלל יפים יותר (וגם זולים יותר) מחניוני הלילה הפרטיים. מנגד, בחניוני

הלילה הציבוריים יש פחות שירותים - לעתים קרובות אין בהם מקלחות, חיבור לחשמל וכדומה, וכמעט תמיד אין בהם 'שירותי מותרות', כגון מכונות כביסה, אינטרנט אלחוטי, בריכת שחייה וכדומה. בחלק מתחנות הציבוריים ניתן לשלם במזומן בלבד. את הכסף יש לשלשל לתוך תיבה המיועדת לכך.

בחלק מהחניונים הציבוריים אי אפשר להזמין מקום מראש (הלינה היא על בסיס מקום פנוי, First Come, First Served), ובחלקם אפשר להזמין מקום. חלון ההזמנה בחניונים אלו נפתח כמה חודשים לפני התאריך המיועד, וכדי להבטיח מקום פנוי, כדאי להקפיד להזמין מקום עם פתיחת חלון ההזמנה (מידע על מועד פתיחתו מצוין בספר).

לפני הזמנת אתר (Site) בחניון כדאי לעיין במפת החניון (המוצגת בדרך כלל באתר האינטרנט שבו מזמינים מקום לינה בחניון) ולבחור אתר מרוחק מהכביש הראשי, מרוחק מהשירותים, בצד החיצוני של הלולאה וכדומה. לעתים אף כדאי לחפש את החניון בתוכנת Google Earth ולעין בתמונות של האתרים השונים. בחירת אתר טוב בתוך החניון יכולה להעצים את ההנאה. במרבית החניונים יש אתרים המיועדים לקרוואנים ואתרים המיועדים לאוהלים. באלה המיועדים לקרוואנים יש כמה סוגים, למשל: Pull-through הוא אתר בו הכניסה אליו והיציאה ממנו היא בנסיעה קדימה (לא צריך לסנוע ברברס) בעוד באתר Back-in היציאה היא ברברס.

כל החניונים המתוארים בספר מיועדים הן לקרוואנים והן לאוהלים, אלא אם מצוין אחרת; בכל חניוני הלילה יש שירותים (שהם בדרך כלל נקיים למדי); בכל חניוני הלילה יש מים זורמים, אלא אם מצוין אחרת; בחניוני הלילה הציבוריים אסור להפעיל גנרטור בשעות הלילה (שעות ההפעלה המותרות מפורטות במקום).

כשיש בחניון לילה נקודה לריקון הביוב מהקרוואן, הדבר מצוין בפרטי החניון (בעמדה זו אפשר בדרך כלל גם למלא מים). בחניונים שיש בהם אתרים הכוללים חיבור לביוב תוכלו תמיד לרוקן ביום מהקרוואן (גם אם באתר הספציפי שבו ובתחור אין חיבור לביוב).

בחניוני לילה פרטיים רבים יש מכונות כביסה המופעלות על ידי מטבעות (כדאי להצטייד במטבעות של 25 סנט).

אם נתקלתם בחניון שבו יש להזמין מינימום שני לילות אך ברצונכם ללון בו רק לילה אחד, הזמינו שני לילות בהנחה שהתשלום על לילה אחד ילך לאיבוד (המחיר ללילה בדרך כלל אינו גבוה). הקפידו להזמין את הלילות כך שאכן תלונו בלילה הראשון מבין שני הלילות המוזמנים, אחרת ייתכן שהזמנתכם תבוטל עקב אי הגעה (No Show).

ברוב החניונים הציבוריים יש מקום למדורה וכן לגריל (מנגל). אסור לקושש עצים, וברוב חניוני הלילה ניתן לרכוש עץ למדורה. יש שמורות שאסור להכניס אליהן עץ למדורה מחשש להעברת מזיקי עצים לשטח השמורה. בשל סכנת התלקחות שריפות, בשמורות מסוימות חל לעתים אסור גורף על הבערת מדורות - כולל מדורות בחניוני הלילה (לעתים גם חל אסור על עישון מחוץ לרכב ואף בתוכו). לכן מומלץ לא להסתמך על האפשרות לבשל (או לעשות מנגל) במדורה וכדאי להצטייד בגזייה (בדרך כלל השימוש בגזייה מותר, ניתן לרכוש ברשת וולמרט, Walmart).

כדי להגן על בעלי החיים ולמנוע מצב בו יימשכו לחניוני הלילה, חובה לשמור על מחנה נקי. אסור להשאיר צידנית ללא השגחה ואסור להשאיר שאריות מזון. אי הקפדה על הנחיות אלה יכולה לפגוע בעולם החי של השמורה, וכן לגרור קנסות כבדים.

ללנים באוהל כדאי להצטייד בשקי שינה חמים (לשינה נעימה כדאי לבחור בשק שינה שמתאים לכחמש מעלות מתחת לטמפרטורה הצפויה) ובאוהל עמיד בגשם (3-Seasons). כדאי להקפיד להרכיב על האוהל את הכיסוי שלו (Rainfly), וכן חשוב להקפיד שהאוהל שתרכשו יכלול כיסוי המגיע עד למטה (אחרת - צפו לחדירות גשם מצדי האוהל). יש לציין שהמקום הבעייתי ביותר לחדירת מים הוא בדרך כלל החלק התחתון של האוהל, ולכן כדאי לרכוש ברזנט ולהניח אותו מתחת לאוהל, כדי שישגן עליו מפני חדירת מים (ניתן לרכוש ברשת וולמרט). אם הברזנט גדול יותר מהאוהל, חשוב להקפיד לקפל כך שלא יבלוט מעבר לאוהל, אחרת מים שירדו מהאוהל יתקזזו על הברזנט (במקום לחלחל לאדמה) ויגלשו על הברזנט ממש אל מתחת לשקי השינה. בנוסף לכך, לא כדאי לרכוש אוהל גדול מדי. אוהל שכזה הוא מסורבל, קשה להקמה ובעיקר - לא ייכנס ברבים מהמשטחים הנוחים המיועדים להקמת אוהלים בחניוני הלילה. אפשר לרכוש אוהלים ושקי שינה ברשת חנויות ציוד הטיולים REI. אפשר להזמין ציוד באאוטלט של אתר רשת זו ולבשש לשלוח את ההזמנה לחנות הרשת הסמוכה לנקודת ההתחלה של הטיול.

חברות קרוואנים מחייבות בדרך כלל לינה של לפחות לילה לאחר טיסה טרנס אטלנטית לפני שכירת הקרוואן.

לעתים זול יותר לשכור קרוואן ארוך מאשר קצר. יחד עם זאת קרוואן ארוך פחות נוח לנהיגה; יש כבישים שאינם מומלצים לנסיעה ברכב ארוך; יש חניוני לילה שאינם מתאימים לקרוואנים ארוכים או שהיצע האתרים המתאימים בהם לקרוואנים ארוכים נמוך, כך ששכירת קרוואן שאורכו מעל 30 פייט עלולה להגביל.

שמורת הטבע הלאומית זאיון מידע שימושי

אם הגעתם לזאיון מלאס וגאס, אל תשכחו להזיז את מחוגי השעון שעה אחת קדימה בעת המעבר מנוואדה ליוטה.

נסיעה בקרוואן ב'מנהרת הר הכרמל' כרוכה בתשלום סמלי נוסף על תשלום הכניסה לשמורה. את התשלום יש לשלם בכניסה לשמורה. מעבר לקרוואנים במנהרה אפשרי בקיץ (מאי עד ספטמבר) בשעות 8:00-20:00. בשאר עונות השנה שעות פתיחת המנהרה משתנות, ויש לתאם מראש את מעבר הקרוואן במנהרה בכניסה לשמורה.

בשמורה זאיון אין הרבה מקומות למלא מים, ולכן כדאי להצטייד טרם הכניסה לשמורה. כמו כן המקומות היחידים בשמורה שאפשר לקנות בהם מצרכי מזון הם בלודג' של השמורה (יש במקום גם מסעדה, כדאי להזמין מקום מראש, ☎ 7760-722-435) וליד מרכז המבקרים של הקניון של זאיון. בשני המקומות ההיצע קטן והמחיר יקר. כדאי להצטייד במים ומזון בעיירה ספרינגדייל לפני שנכנסים לשמורה.

◀ מה?

בשמורת זאיון ניתן לטייל במהלך כל עונות השנה, אם כי עדיף לא לבקר במקום בחודשי החורף. להלן פירוט מזג האוויר בשמורה בעונות השנה השונות:

אביב (מרץ-מאי): מזג האוויר בחודשי האביב הפכפך, אם כי השמש זורחת רוב הזמן. יש לצפות לשינויי טמפרטורה גדולים במשך היממה - בקרים קרים, התחממות משמעותית במהלך היום, והתקררות לקראת ערב. כדאי ללבוש מספר שכבות בגדים ביציאה לטיולים. החודש הגשום ביותר בשנה הוא חודש מרץ, וגובה פני הנהרות בעונה זו הוא הגבוה ביותר בשל הפשרת השלגים. האביב מתאפיין בפרחה של פרחי בר. בתחילת האביב מזג האוויר מעט קריר ללינה בחניוני הלילה, אך לקראת סוף האביב מזג האוויר הופך נעים ללינה בחניונים.

קיץ (יוני-ספטמבר): בקיץ חם למדי בזאיון. בדרך כלל החום נסבל (שכן זאיון שוכנת בגובה של 1000-2000 מ' מעל פני הים) אך בעת גלי חום (שהם נדירים באופן יחסי) החום עלול להיות מעיק מאוד. אם מטיילים במסלולי הליכה ארוכים, כדאי להשכים קום ולצאת לדרך בשעות הבוקר המוקדמות. בכל האזור וכמובן גם בזאיון קיים בחודשים יולי ואוגוסט חשש לסופות ברקים ורעמים בשעות אחר הצהריים כחלק מן 'המונסון של דרום המערב'. המשקעים מסופות אלו יכולים לגרום להצפות פתע בנהרות. לפני היציאה למסלולים בתוך או בקרבת נהר יש לברר פרטים על גובה המים במרכז המבקרים של השמורה. בשעות הלילה הטמפרטורות צונחות. חודשי הקיץ מתאימים מאוד ללינה בחניוני לילה.

סתיו (אוקטובר-נובמבר): תחילת הסתיו היא עונה נוחה מאוד לטיולים רגליים ומתאימה מאוד ללינה בחניוני לילה. בתקופה זו חודר לשמורה אוויר יותר קריר ויבש, ויש פחות מטיילים בשמורה, שני יתרונות משמעותיים. בנוסף לכך, בעונה זו ניתן לחזות בצבעי שלכת נהדרים של עצי צפצפה (Cottonwood).

חורף (דצמבר-פברואר): חודשי החורף הם החודשים הקרים ביותר בשמורה. בתקופה זו ייתכנו סופות שלגים, וכבישי השמורה יכולים להיסגר באופן זמני בגלל שלג או קרח. הטמפרטורות יכולות לרדת הרבה מתחת לאפס מעלות צלזיוס. לאחר סופות החורף מפשיר השלג מהר במקומות הנמוכים, אולם במקומות הגבוהים השלג נערים. בסוף החורף ובתחילת האביב, עם העלייה בטמפרטורות, ייתכנו הצפות בקרבת נהר וירג'ין ושלוחותיו בשל הפשרת השלגים. בחודשי החורף

הכביש בקולוב טראס אינו מפונה משלג. בחורף קר מדי ללינה בחניוני הלילה.

◀ איך מגיעים?

הערים הגדולות הקרובות לזאיון הן לאס וגאס (Las Vegas) וסולט לייק סיטי (Salt Lake City). כדי להגיע לאזור קניון זאיון בשמורת זאיון מלאס וגאס יש לעלות על כביש 15-I לכיוון צפון, לנסוע בו כ-120 מייל ולפנות ביציאה 16 ימינה (מזרחה) לכביש 9, ובו יש לנסוע כ-32 מייל נוספים. הנסיעה אורכת כשלוש שעות. כדי להגיע לאזור קולוב קניונס שבשמורת זאיון מלאס וגאס יש לעלות על כביש 15-I לכיוון צפון, לנסוע בו כ-150 מייל ולפנות ביציאה 40 ימינה (מזרחה) לכביש E Kolob Canyon, שם ממוקם מרכז המבקרים. הנסיעה אורכת כשעתיים.

כדי להגיע לאזור קניון זאיון בשמורת זאיון מסולט לייק סיטי יש לעלות על כביש 15-I לכיוון דרום, לנסוע בו כ-280 מייל ולצאת ביציאה 27 מזרחה לכביש 17, בו יש לנסוע כ-32 מייל נוספים ולהתחבר לכביש 9 לכיוון מזרח. הנסיעה אורכת כחמש שעות. כדי להגיע לאזור קולוב קניונס שבשמורת זאיון מסולט לייק סיטי יש לעלות על כביש 15-I לכיוון דרום, לנסוע בו כ-267 מייל ולצאת ביציאה 40 לכביש E Kolob Canyon, שם ממוקם מרכז המבקרים. הנסיעה אורכת כארבע שעות.

שני שדות התעופה הקרובים ביותר לשמורת זאיון ממוקמים בעיר סידר סיטי (Cedar City), שמצפון לשמורה, ובעיר סיינט ג'ורג' (St. George), שמדרום לשמורה. הנסיעה משני שדות התעופה אל קניון זאיון אורכת כשעה ואל אזור קולוב - כחצי שעה. שדות תעופה אלה אינם בינלאומיים (שדות התעופה הבינלאומיים הקרובים לשמורה שוכנים בלאס וגאס ובסולט לייק סיטי).

◀ כמה זמן?

אם זמנכם קצר, הקדישו לזאיון יום אחד מלא (או שני חצאי ימים), שאותו כדאי לבלות בקניון השמורה. במהלך יום זה כדאי לנסוע באוטובוס של השמורה ולעצור בנקודות Weeping Rock (יש במקום מסלול קצר) ו-Temple of Sinawava (יש במקום מסלול קצר לאורך הנהר, Riverside Walk). בנוסף לכך, כדאי לשלב ביום זה מסלול הליכה ארוך יותר. אם אתם אוהבי לכת, צאו בבוקר יום זה (לפני העצירה בשתי הנקודות המתוארות לעיל) למסלול היפהפה Angels Landing. אם אינכם אוהבים לטייל ברגל, צאו ביום זה (לפני או אחרי

בתמונה: 'מנהרת הר הכרמל' נחצבה בשנות ה-20 של המאה הקודמת ונפתחה לתנועה בשנת 1930. במקום יש שתי מנהרות - אחת קצרה ואחת ארוכה. אורך המנהרה הארוכה מעל 1.5 ק"מ ומצדה האחד (שלאורכו פתחים) נשקף נוף מרהיב, ובין השאר ניתן לצפות ממנה על קשת טבעית גדולה. נתיבי 'מנהרת הר הכרמל' צרים מלהכיל רכבים גדולים בשני הכיוונים, לכן המנהרה נסגרת לפרקים לכמה דקות מפעם לפעם, כדי לאפשר מעבר אוטובוסים וקרוואנים (בכיוון אחד כל פעם).

יש לקבל היתר מיוחד (בתשלום) כדי להישאר בשטח פנים השמורה במשך הלילה וכדי לטייל במסלול הארוך - The Narrows ובמסלולי ה-Subway. את ההיתר ניתן לקבל במרכזי המבקרים של השמורה או להזמין באתר: www.nps.gov/zion/planyourvisit/permits.htm

שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף

מדינה: יוטה

שנת הקמה: 1971

שטח: 979 קמ"ר

גובה מעל פני הים: 2,731-1,182 מ'

מספר מבקרים בשנה: כ-670,000

כוחות טבע עצומים הרימו, דחסו וקימטו כאן את הקרקע לפני מיליוני שנים. פעילות בליה המשיכה לעצב את הנוף ויצרה בו מצוקים, קניונים וכיפות סלע

בתמונה: הנופים לאורך כביש 24, החוצה את שמורת קפיטול ריף

שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף (Capitol Reef National Park) מתפרשת על פני מאות קילומטרים רבועים של נופי מדבר בדרום מרכז מדינת יוטה. השמורה מוגדרת על ידי הקמר (מונוקלינה) הא-סימטרי (הצד המערבי של הקמר הורם יותר מהצד המזרחי) התלול והארוך ווטרכופט (Waterpocket Fold), החוצה אותה מצפון לדרום. קמר זה, שאורכו כ-160 ק"מ, נוצר לפני 50-70 מיליון שנה על ידי קווי שבר שמקורם בכוחות אדירים של בניית הרים שפעלו באותה תקופה בצפון מערב אמריקה (כתוצאה מנדידת היבשות והתנגשות הלוח היבשתי עם הלוח של האקיינוס השקט). בהמשך, לפני 15-20 מיליון שנה, עם התרוממות רמת קולורדו, הורם אזור זה אף יותר.

בנסיעה בכביש 24, החוצה את השמורה, אי אפשר לראות את הקמר אלא רק את מצלעותיו. פעילות בליה גרמה לכך שפסגת הקמר וכל חלקו הפנימי נסחפו עם המים, וכל שנותר ממנו הן מצלעותיו. תופעה דומה התרחשה גם בקמרים שבנגב: מה שנותר מהם כיום הוא המצלעות שתחמו אותם והמכתשים שנוצרו במקום שבו היו בעבר פסגותיהם. שם השמורה, קפיטול ריף, נגזר משתי מילים: השם 'קפיטול' ניתן לה בשל כיפות אבן החול מתצורת נוואחו (שבאזור זה צבעה לבן) המאפיינות את האזור ומזכירות את מראה כיפת בניין הקפיטול שבעיר הבירה וושינגטון די סי (Washington DC). מקור השם 'ריף', שפירושו שונית, מבטא את מה שמצלעות קמר ווטרכופט היוו עבור המגלים הראשונים שהגיעו אל חבל ארץ זה - מכשול טופוגרפי שנראה להם כמו שונית אלמוגים החוסמת מעבר בים.

שמורת קפיטול ריף שוכנת אמנם בחבל ארץ מדברי וצחיח, אולם נהר פרימונט (Fremont),

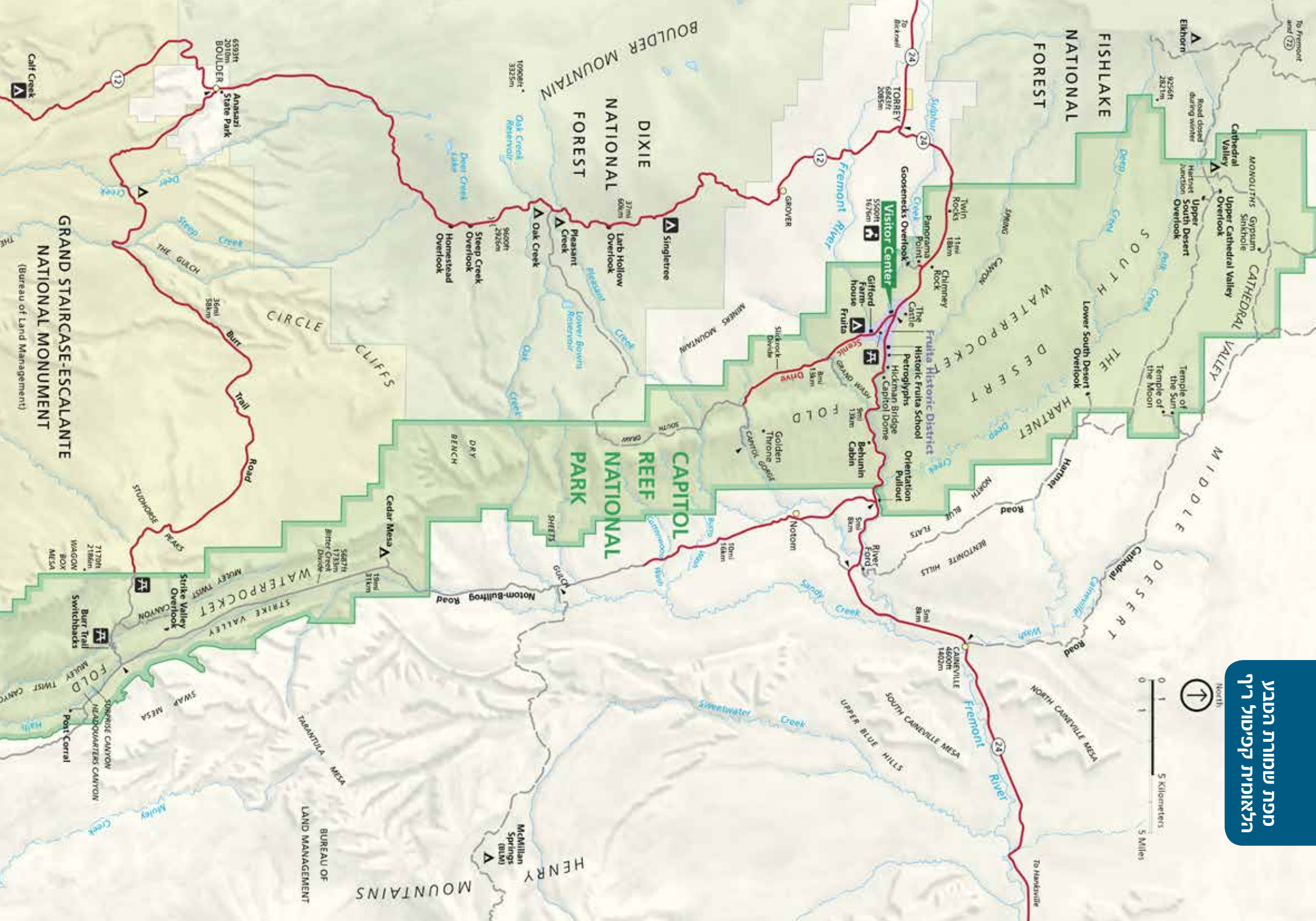
החוצה אותה, יוצר בה מעין נווה מדבר, שבזכותו היה האזור מיושב כבר לפני כ-10,000 שנה. בני העם פואבלו (אינדיאנים קדומים) אכלסו את המקום לפני כ-1,400 שנה. הם התגוררו בבתים חצובים בקרקע או במערות טבעיות, ועסקו בציד ובחקלאות. לאורך כביש 24, החוצה את השמורה, ניתן לראות את הפטרוגליפים (ציורי הקיר) שהשאירו אחריהם, המתארים את החיים באזור בתקופה זו. בסוף המאה ה-19 הגיע למקום האדם הלבן, מתיישבים מורמונים שהקימו את היישוב פרוטה (Fruita). המתיישבים הכירו בייחודיות של האזור, שבו יש מים לרוב ואקלים חם יחסית, ונטעו בו מטעים של עצי פרי, הנותנים פירותיהם (משמשים, דובדבנים, תפוחים, שזיפים ועוד) עד היום. היישוב ננטש בתחילת המאה ה-20.

שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף הוקמה כדי להגן על הנוף המיוחד של קמר ווטרכופט וסביבתו ועל טביעות ההיסטוריה של התרבות העשירה במקום. בשמורה זו מבקרים הרבה פחות תיירים מאשר בארבע שכנותיה (זאיון, ברייס, ארצ'ס וקניונלנדס), ואף על פי שזו בלבד סיבה טובה מאוד להגיע לטייל בה, היא אינה משתווה להן ביופיה.

בתמונה: בחורף יורדים שלגים בשמורת קפיטול ריף ובסביבתה. הכביש החוצה את השמורה אף נסגר לעיתים לתנועת כלי רכב עקב השלגים. מראה השלג הלבן המכסה את מרחבי המדבר האינסופיים החשופים מצמחייה הוא יפהפה.

מפת שמורת הטבע
הלאומית קייפסול ריק

מסלולי הליכה מומלצים בשמורת קפיטול ריף

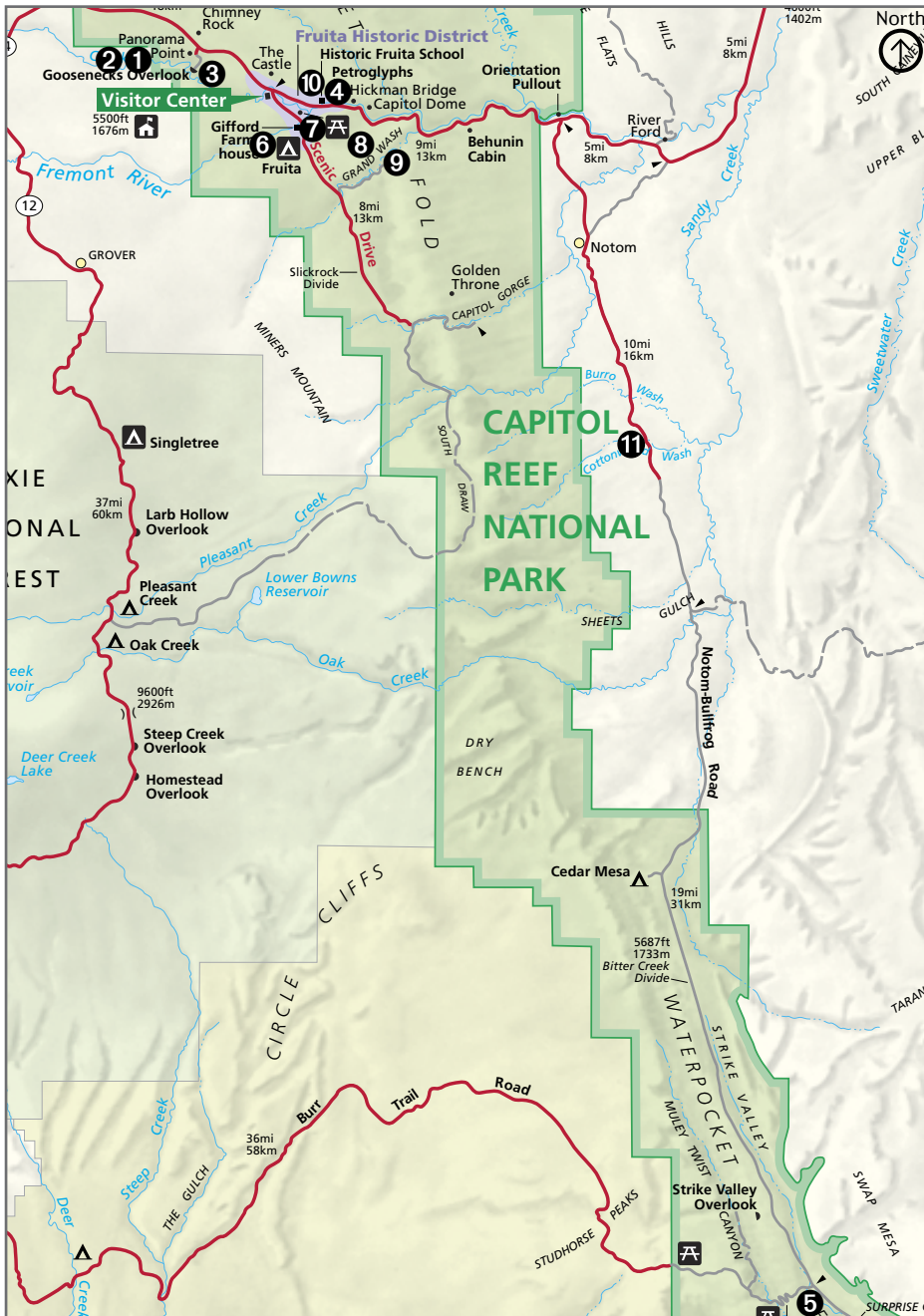
1 Goosenecks Overlook ★★★★★ מסלול קצרצר המוביל לנקודת התצפית גוסנאקס הצופה על פיתוליו של נחל סולפור (Sulphur Creek) ועל הקניון שיצר הנחל. כדי להגיע לנקודת ההתחלה של המסלול יש לפנות מכביש 24 דרומה אל הדרך המובילה לנקודת התצפית פנורמה פוינט (Panorama Pt), בקצה המערבי של השמורה, ולהמשיך בנסיעה עד למגרש החניה של מסלול זה.
 Ⓢ קל Ⓢ 400 מ' (200 מ' לכל כיוון) Ⓢ 20-30 דק' Ⓢ זניחה Ⓢ מתאים מאוד, קצר וקולע.

2 Sunset Point ★★★★★ מסלול קצרצר המוביל לנקודת התצפית הנהדרת סנסט, היפה בעיקר לעת שקיעה. מסלול זה מתחיל במגרש החניה של המסלול המוביל לנקודת התצפית גוסנאקס, המתואר לעיל.
 Ⓢ קל Ⓢ 1.2 ק"מ (600 מ' לכל כיוון) Ⓢ 45-60 דק' Ⓢ זניחה Ⓢ מתאים מאוד.

3 Sulphur Creek ★★★★★ מסלול נהדר העובר בקניון עמוק וצר של נחל סולפור. זהו נחל איתן, וגובה המים תלוי בעונת השנה ובכמות המשקעים. ההליכה במסלול זה אינה מסומנת ברובה וכוללת הליכה במים, הליכה מעל סלעים גדולים ובתוך נקיקים צרים, ובמהלכה יש לרדת שלושה מפלים שגובהם עד ארבעה מ' (יש ירידות מוסדרות לצד המפלים). ניתן ללכת את כל אורך המסלול ובסופו לרדת במורד הנחל או ללכת רק את חלקו, עד המפל הראשון, ולעלות במעלה הנחל. כדי ללכת את כל אורך המסלול יש להחנות את הרכב במגרש החניה של Chimney Rock, הממוקם לצד כביש 24, כשלושה מייל ממערב למרכז המבקרים, ולצאת למסלול המתחיל מדרום לכביש 24. המסלול מסתיים במרכז המבקרים, ומשם אפשר לנסות לתפוס טרמפ חזרה למקום החניה (או שאפשר ללכת ברגל לצד הכביש אל המקום בו הושאר הרכב, הליכה של כ-4.8 ק"מ). הקטע היפה ביותר של המסלול הוא בין המפל הראשון לשלישי. כדי ללכת רק עד המפל הראשון (מסלול הלוח חזור במעלה הנחל) יש להתחיל את המסלול מאחורי מרכז המבקרים.
 Ⓢ קל-קשה, תלוי במסלול בו בוחרים ובגובה המים Ⓢ 2.4 ק"מ במסלול הקצר (1.2 ק"מ לכל כיוון) או 8.9 ק"מ במסלול הארוך (מנקודת ההתחלה של המסלול ועד מרכז המבקרים). המרחק בין מרכז המבקרים למקום בו הושאר הרכב הוא 4.8 ק"מ (1.5-2.5 ש' במסלול הקצר, 4-6 ש' במסלול הארוך) Ⓢ 168-מ' (כל המסלול בכיוון אחד מנקודת ההתחלה עד מרכז המבקרים) Ⓢ המסלול מעניין ומהנהן וההליכה במים מתאימה לילדים (המסלול הארוך מתאים רק לילדים מיטיבי לכת), אולם יש להתעדכן במרכז המבקרים לפני היציאה לגבי מזג האוויר הצפוי, שכן סכנת השיטפונות בנהר (גם בקיץ) עלולה להפוך את ההליכה למסוכנת. כדאי גם לברר את גובה המים בגבים טרם היציאה למסלול.

4 Hickman Bridge ★★★★★ מסלול המוביל לקשת יפה ובדרכו מעפיל לנקודת תצפית על הקניון. המסלול חושף את המטיילים בהליכה קצרה יחסית למגוון הרב של נופי השמורה. נקודת ההתחלה בחניון Hickman Bridge, סמוך לכביש 24, כשלושה ק"מ ממזרח למרכז המבקרים.
 Ⓢ קל-בינוני Ⓢ 2.8 ק"מ (1.4 ק"מ לכל כיוון) Ⓢ 1.5-2.5 ש' Ⓢ 122 מ' Ⓢ מתאים מאוד.

5 Surprise Canyon ★★★★★ מסלול קצר אל קניון צר ועמוק שבתוך קמרו וטרפוקט. המסלול מתחיל סמוך לכביש 24, Notom-Bullfrog Rd, 34 מייל מדרום לצומת הכבישים 24 ו-Notom-Bullfrog Rd.
 Ⓢ קל Ⓢ 3.2 ק"מ (1.6 ק"מ לכל כיוון) Ⓢ 1.5-2.5 ש' Ⓢ 73 מ' Ⓢ מתאים.

מקרא סימנים לעמוד ממול: Ⓢ דרגת קושי Ⓢ אורך מסלול Ⓢ זמן הליכה Ⓢ תוספת גובה Ⓢ התאמה לילדים

טיולי פרדות

ניתן להצטרף לטיולי פרדות יומיים, המאורגנים מהמצוק הדרומי ומהמצוק הצפוני. במקום מוצעים כמה סוגי טיולים באורכים שונים: במצוק הדרומי ניתן לצאת לסיור בן שלוש שעות לאורך מסלול South Kaibab או לסיור היורד לעומק הקניון ומגיע עד נהר קולורדו. מסלול זה כולל לינה וארוחות בלודג' פאנטום ראנץ' (Phantom Ranch). טיולי הפרדות במצוק הדרומי פופולריים מאוד, וכדאי להזמין אותם זמן רב מראש, אם כי לעתים מתפנים מקומות ברגע האחרון (יש רשימת המתנה יום לפני היציאה לסיור, למידע: ☎ 928-638-2631). במצוק הצפוני ניתן לצאת לסיור בן שעה אחת לאורך המצוק, או לחצי יום במסלול Uncle Jim. טיולי הפרדות אינם מיועדים לאנשים הסובלים מפחד גבהים, ויש הגבלות גיל, משקל וגובה, המשתנות בהתאם למסלול. למידע ולהזמנות: סיוורים במצוק הדרומי ☎ 303-297-2757, www.grandcanyonlodges.com ☎ 888-297-2757; סיוורים במצוק הצפוני ☎ 435-679-8665, canyonsrides.com ☎

בתמונה למעלה: יורדים בפרדות בשביל המוביל אל מעמקי הגרנד קניון. הרכיבה על פרדות במורד הקניון אינה קלה, ואף מעט מפחידה. בתמונה משמאל: מסוק בסיור בגרנד קניון.

טיסה מעל הקניון

כמה חברות פרטיות מנהלות שירותי טיסה מעל הקניון במטוסים קטנים או במסוקים. הטיסות יוצאות משדה התעופה שבעירה טוסאיין (Tusayan) הסמוכה למצוק הדרומי. גם מלאס וגאס ניתן לטוס לגרנד קניון. האפשרויות לסיורים מוטסים מלאס וגאס הן רבות ומגוונות (רוב הטיסות מלאס וגאס חולפות גם מעל סכר הובר, Hoover Dam). הסיור המקיף ביותר והמומלץ ביותר מלאס וגאס הוא סיור של יום מלא, הכולל טיסה מלאס וגאס למצוק הדרומי, טיסה מעל המצוק, נחיתה בטוסאיין, סיור באוטובוס בין כמה נקודות תצפית, ואחר הצהריים טיסה חזרה ללאס וגאס. סיור שכזה הוא יקר למדי, אך בהחלט שווה ומומלץ (בעיקר בימים שבהם הראות טובה). סיורים אחרים, קצרים וזולים יותר, כוללים למשל טיסה מלאס וגאס למצוק הדרומי בלי נחיתה, טיסה מלאס וגאס למצוק המערבי בלי נחיתה (אזור המצוק המערבי פחות מרשים מהמצוק הדרומי) או טיסה מלאס וגאס למצוק המערבי ונחיתה באזור מרפסת התצפית סקיינק (Skywalk). למידע ולהזמנות: Papillon ☎ 702-736-7243, www.papillon.com ☎ 888-635-7272; Scenic Airlines ☎ 702-638-3300, www.scenic.com ☎ 800-634-6801

Grand Canyon Airlines ☎ 866-235-9422, www.grandcanyonairlines.com
Grand Canyon Helicopter ☎ 702-835-8477, www.grandcanyonhelicopter.com ☎

שיט נהרות

שיט הנהרות בשמורת גרנד קניון מאפשר מבט מיוחד על הקניון. יש כמה אפשרויות לשיט באורכים שונים וברמות קושי שונות, משיט בן יום אחד במים שקטים ועד שיט של שבוע, שבועיים או שלושה במים גועשים. כדאי להזמין מקומות לשיט שנה או יותר מראש. למידע ולהזמנות לשיט של יום אחד: חברת Colorado River Discovery ☎ 888-522-6644, www.raftthecanyon.com ☎ למידע על שיט בן שלושה ימים או יותר: www.nps.gov/grca/planyourvisit/river-concessioners.htm

בתמונה: שיט נהרות בנהר קולורדו, חוויה נהדרת.

טיולים מודרכים

מדריכי השמורה מדריכים מגוון טיולים בדרגות קושי שונות ברחבי השמורה. הטיולים יוצאים מהמצוק הדרומי, מהמצוק הצפוני ומקרקעית הקניון. הטיולים כוללים הסברים על הגיאוגרפיה, הגיאולוגיה, בעלי החיים וההיסטוריה של המקום. הטיולים שונים באורכם: מחצי שעה עד ארבע שעות. השירות ניתן ללא תוספת תשלום. ניתן לקבל מידע מעודכן במרכזי המבקרים ובלודג'ים של השמורה, וכן באתר: ☎ www.nps.gov/grca/planyourvisit/ranger-program.htm

נסיעה ברכבת

נסיעה ברכבת המחברת בין שתי תחנות רכבת בנות יותר ממאה שנה: התחנה בגרנד קניון והתחנה בעיירה ויליאמס (Williams). לאורך הנסיעה נוף הקניון אינו נצפה, אך זו חוויה נחמדה לילדים קטנים. להזמנות: ☎ 800-843-8724, www.thetrain.com ☎

בתמונה: הרכבת המקשרת בין ויליאמס לגרנד קניון.

רכיבה על אופניים

רכיבה על אופניים מותרת בכל כבישי השמורה (אולם מהם אי אפשר בדרך כלל לצפות בנוף), וכן בדרך האופניים Greenway Trail (שממנה אפשר לצפות בנוף במקומות רבים) הנושקת למצוק הקניון ממערב ל-Monument Creek Vista וממזרח ל-Grand Canyon Village. כל האוטובוסים של השמורה מצוידים במתקנים

הסכרים לאורך נהר קולורדו

הסכרים הרבים שנבנו לאורך נהר קולורדו בראשית המאה ה-20 יוצרים בו מאגרי מים לא טבעיים ופוגעים בזרימת הטבעית: סכר הובר (Hoover Dam) יוצר את אגם מיד (Mead) גדול הממדים; סכר גלן (Glen) יוצר את אגם פאוול (Powell, השוכן סמוך לעיירה פייג', Page); סכר דייוויס (Davis) יוצר את אגם מוהווי (Mojave); וסכר פרקר (Parker) יוצר את אגם הוואסו (Havas). סכרים אלו וסכרים אחרים שנבנו על חלק גדול מנהרות מערב ארצות הברית, בתקופה זו, שבה המודעות הסביבתית הייתה עדיין בחיתוליה, נחשבו לפלא הנדסי והיוו מקור גאוה לאומי. אחת הסיבות להקמתם הייתה יצירת מקומות עבודה בתקופת 'המיתון הגדול' כחלק מהקמת מערך ייצור חשמל ואספקת מים לערים הגדולות, כגון לוס אנג'לס (Los Angeles) ולאס וגאס. אולם לא די בפגיעה בנתיב הנחלים ובפגיעה בנוף, הקמתם פגעה אנושות גם באקולוגיה של הנחלים, ובעוד שבעבר רק הארגונים הירוקים התנגדו לקיומם של הסכרים, היום ברורה לכולם הטעות שבהקמת חלקם. סיבת ההתנגדות לסכרים כיום אינה טמונה רק בדאגה לאיכות סביבה, אלא גם בשיקולים כלכליים - תחזוקה של סכרים ישנים יקרה מאוד ותועלתם הכלכלית מוגבלת למדי (לפי ההערכות עד לשנת 2020 יזדקקו 85% מהסכרים בארצות הברית לשיפוץ נרחב שיעלה מיליארדי דולרים).

בתמונה: הובר דאם הסוכר את מי נהר הקולורדו. מקורותיו של נהר קולורדו בהרי הרוקי של מדינת קולורדו, משם זורם הנהר לכיוון דרום-מערב, דרך המדינות יוטה ואריזונה עד שנשפך למפרץ קליפורניה שבמקסיקו, מרחק זרימה כולל של כ-2,300 מייל, שבמהלכם חולף הנהר על פני הפרש גובה של כ-3,700 מ'. בתחומי צפון מדינת אריזונה חרץ נהר הקולורדו בזרימתו את הגרנד קניון המרהיב.

בתחתית הקניון, בשטחה של שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון, יש שלושה חניונים לאוהלים ולודג' אחד של השמורה ששמו פאנטום ראנץ' (Phantom Ranch), בו ניתן אף לאכול ארוחה חמה. כדי לישון בתחתית הקניון יש לקבל היתר מיוחד, למעט מי שלן בלודג'. כדאי להזמין מקום בלודג' זמן רב מראש, ראו פרטים בעמוד ממוקד במרכז המבקרים ובאתר: www.nps.gov/grca/ @ planyourvisit/campsite-information.htm

בתחילת אוגוסט יש במצוק הצפוני אירוע ססגוני, מעין פסטיבל אינדיאני של ריקוד, מוזיקה ואומנות, המרכז שבטים מכל רחבי רמת קולורדו. למועדים מדויקים חפשו באתר השמורה: Native American Heritage Days

בתמונה: הנוף מנקודת התצפית מריקופה.

Best Western Premier Grand Canyon Squire Inn, המלון הטוב ביותר בעיירה טוסאנין, ניתן גם להזמין בו סוויטות ברמה גבוהה יותר, www.bestwestern.com @ 800-622-6966, 928-638-2681 @ 100 Hwy 64, Grand Canyon Village, AZ

מלונות ברמת מחיר גבוהה

El Tavor, המלון ברמה הגבוהה ביותר בשמורה, קרוב לשפת המצוק הדרומי, במלון גם סוויטות ברמת מחיר גבוהה יותר, www.grandcanyonlodges.com @ 888-279-2757, 303-297-2757 @ 1 Main St, Grand Canyon Village, AZ

◀ חניוני לילה:

המטיילים במצוק הדרומי של שמורת גרנד קניון יכולים ללון באחד מחניוני הלילה של השמורה או בעיירה טוסאנין. המטיילים במצוק הצפוני יכולים ללון בחניון הלילה של השמורה או בחניון לילה בעיירה ג'ייקוב לייק (כשעה נסיעה מהמצוק הצפוני), ראו מידע להלן.

★★★★★ Mather Campground, חניון גדול הממוקם בחלק המערבי של המצוק הדרומי, בגרנד קניון וילג', ואינו מיועד לקרוואנים שאורכם מעל 30 פט. אין מהחניון נוף על הקניון. החניון פתוח כל השנה. חלון הזמנה: שישה חודשים עד יומיים לפני התאריך המיועד. סמוך לחניון יש מקלחות ומכונות כביסה בתשלום. יש בחניון נקודה לריקון הביוב מהקרוואן. הוראות הגעה: כשלושה מייל אחרי הכניסה הדרומית לשמורה יש לפנות שמאלה לדרך סנטר (Center Rd), אחרי נסיעה של כחצי מייל יש לפנות ימינה לדרך מרקט פלאזה (Market Plaza Rd), החניון ממוקם בצד ימין של הכביש. \$, למידע: 928-638-7851 @ www.recreation.gov @ 877-444-6777

★★★★★ Trailer Village, חניון גדול הממוקם בחלק המערבי של המצוק הדרומי, בגרנד קניון וילג', סמוך לחניון Mather Campground, ומיועד רק לקרוואנים. אין מחניון לילה זה נוף על הקניון. החניון פתוח כל השנה. בחניון יש מקלחות, מכונות כביסה וחיבורים לחשמל, למים ולביוב. הוראות הגעה: כשלושה מייל אחרי הכניסה הדרומית לשמורה יש לפנות שמאלה לדרך סנטר (Center Rd), אחרי נסיעה של כחצי מייל יש לפנות ימינה לדרך מרקט פלאזה (Market Plaza Rd) ולאחר נסיעה של כמייל נוסף יש לפנות ימינה לחניון. \$, למידע ולהזמנות: 801-449-4139, 928-638-3000 @ www.visitgrandcanyon.com

שופץ לאחרונה, ורמת המחירים בו גבוהה יותר מזו של האזור הדרומי, www.grandcanyonlodges.com @ 888-279-2757, 303-297-2757 @ 202 Village Loop Dr, Grand Canyon Village, AZ

Yavapai Lodge, הלודג' הגדול ביותר בשמורה, במרחק של מייל אחד מהמצוק הדרומי, קרוב למרקט פלאזה, www.visitgrandcanyon.com @ 801-449-4139 @ 11 Yavapai Lodge Rd, Grand Canyon Village, AZ

Phantom Ranch, הלודג' היחיד בתחתית הקניון, ליד הנהר, ניתן להגיע אליו רק ברגל, בטיולי פרדות או בשיט נהרות. יש להזמין מקומות זמן רב מראש, www.grandcanyonlodges.com @ 888-279-2757, 303-297-2757

Jacob Lake Inn, מלון בסיסי בעיירה ג'ייקוב לייק, כשעה נסיעה מהמצוק הצפוני. יש במלון גם בקתות המתאימות למשפחות, www.jacoblake.com @ 643-7232 @ Hwy 89A & AZ-67, Fredonia, AZ

מלונות ברמת מחיר בינונית

Grand Canyon Lodge - North Rim, הלודג' של השמורה במצוק הצפוני ממש על שפת המצוק, מחלק מהחדרים נשקף נוף נהדר, יש להזמין מקום כשנה מראש, www.grandcanyonforever.com @ 877-386-4383, 928-638-2611

Thunderbird Lodge, לודג' במצוק הדרומי של השמורה, ממוקם סמוך למסלול Rim Trail, www.grandcanyonlodges.com @ 888-279-2757, 303-297-2757 @ 10 Albright Ave, Grand Canyon Village, AZ

Kachina Lodge, לודג' הממוקם בסמיכות למצוק הדרומי, בין Thunderbird Lodge למלון El Tavor, www.grandcanyonlodges.com @ 888-279-2757, 303-297-2757

Red Feather Lodge, מלון בעיירה טוסאנין, www.redfeatherlodge.com @ 800-538-2345 @ 300 Hwy 64, Grand Canyon Village, AZ

Holiday Inn Express Hotel & Suites Grand Canyon, מלון בעיירה טוסאנין, www.hiexpress.com @ 800-439-4745, 928-638-3000 @ 226 Hwy 64, Tusayan, AZ

בתמונה: המלון במצוק הצפוני צופה על נוף מרהיב. מלון זה אינו יקר והלינה בו מומלצת מאוד. יש להזמין מקום מבעוד מועד (לעתים אף שנה מראש).

מיטיבי לכת יכולים לטייל ברגל מן המצוק הדרומי לצפוני או ההפך. לדוגמה, ניתן לרדת מהמצוק הדרומי באחד מהמסלולים הדרומי Bright Angel או South Kaibab, ללון בתחתית הקניון באחד מחניוני האוהלים, ולטפס במעלה מסלול North Kaibab אל המצוק הצפוני. מהמצוק הצפוני ניתן לחזור למצוק הדרומי ברגל (Rim-to-Rim), או בשירות הסעות הפרטי Trans Canyon Shuttle, הפועל מדי יום מאמצע מאי עד אמצע אוקטובר, www.transcanyonshuttle.com @ 928-638-2820

בתמונה: עבודות אומנות אינדיאניות למכירה בנקודת התצפית יוואפאי (Yavapai Pt) לאורך מסלול ה-Rim Trial.

